

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 105

van **JAN LAEREMANS**

datum: 25 oktober 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Lerarenopleidingen - Studierendement en -duur

Stellen dat het onderwijs met een lerarentekort kampt, is een open deur intrappen. Recentelijk bleek echter uit de vacaturecijfers van de Vlaamse arbeidsbemiddelingsdienst dat het probleem nijpender is dan ooit. Een eerste primordiale voorwaarde voor een oplossing van dit zowel kwantitatieve als kwalitatieve probleem is een adequate instroom van afgestudeerde leraren binnen het werkveld.

Dat betekent dat men jaarlijks een voldoende grote instroom nodig heeft in de lerarenopleidingen (zowel op hogeschool- als op universitair niveau), maar enkel de instroom is niet voldoende. Deze aspirant-leraren moeten ook en vooral succesvol doorstromen binnen de opleidingen en effectief hun diploma behalen. Daartoe is een goede studie-efficiëntie primordiaal. Echter, daar wringt nogal eens het schoentje bij veel studenten in allerlei opleidingen die ons hoger onderwijs rijk is. Over alle opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs heen lag het studierendement van generatiestudenten in een professioneel of academisch gerichte bachelor in het academiejaar 2019-2020 op 67%. Het gaat om het percentage studiepunten waarvoor een student slaagt in het eerste academiejaar in het Vlaamse hoger onderwijs, wat een beeld geeft over de studie-efficiëntie van studenten. Het studierendement van generatiestudenten in een professioneel of academisch gerichte bachelor bleef tussen de academiejaren 2009-2010 en 2019-2020 min of meer stabiel.[\[1\]](#)

In het academiejaar 2017-2018 behaalde over alle opleidingen heen 30% van de generatiestudenten zijn of haar bachelordiploma binnen de vooropgestelde studieduur. Het aandeel generatiestudenten dat een bachelordiploma behaalt binnen de vooropgestelde studieduur is over de jaren duidelijk gedaald. In het academiejaar 2008-2009 lag dat aandeel op 37%.[\[2\]](#)

1. Graag had ik voor de afgelopen 10 jaar een overzicht van het studierendement van generatiestudenten in:
 - a) de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs;
 - b) de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs;
 - c) de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs;
 - d) andere (verkorte) vormen van de lerarenopleiding op hogeschoolniveau;
 - e) de universitaire specifieke lerarenopleidingen en de educatieve masters.
2. Graag had ik voor de afgelopen 10 jaar een overzicht van de aandelen aan studenten die hun diploma behalen binnen de daartoe voorziene studieduurtijd (180 studiepunten voor driejarige bachelors, 120 studiepunten voor tweejarige opleidingen, 60

- studiepunten voor eenjarige programma's) en dus geen studieduurvertraging opliepen voor:
- a) de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs;
 - b) de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs;
 - c) de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs
 - d) andere (verkorte) vormen van de lerarenopleiding op hogeschoolniveau;
 - e) de universitaire specifieke lerarenopleidingen en de educatieve masters.
3. Graag had ik voor de afgelopen 10 jaar een overzicht van de aandelen aan studenten die hun diploma een jaar later behaalden dan de daartoe voorziene studieduurtijd (180 studiepunten voor driejarige bachelors, 120 studiepunten voor tweejarige opleidingen, 60 studiepunten voor eenjarige programma's) en dus tot een jaar studieduurvertraging opliepen voor:
- a) de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs;
 - b) de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs;
 - c) de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs;
 - d) andere (verkorte) vormen van de lerarenopleiding op hogeschoolniveau;
 - e) de universitaire specifieke lerarenopleidingen & de educatieve masters.
4. Graag had ik voor de afgelopen 10 jaar een overzicht van de aandelen aan studenten die hun diploma twee jaar later behaalden dan de daartoe voorziene studieduurtijd (180 studiepunten voor driejarige bachelors, 120 studiepunten voor tweejarige opleidingen, 60 studiepunten voor eenjarige programma's) en dus tot twee jaar studieduurvertraging opliepen voor:
- a) de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs;
 - b) de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs;
 - c) de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs;
 - d) andere (verkorte) vormen van de lerarenopleiding op hogeschoolniveau;
 - e) de universitaire specifieke lerarenopleidingen en de educatieve masters.
5. Graag had ik voor de afgelopen 10 jaar een overzicht van de aandelen aan studenten die hun diploma meer dan twee jaar later behaalden dan de daartoe voorziene studieduurtijd (180 studiepunten voor driejarige bachelors, 120 studiepunten voor tweejarige opleidingen, 60 studiepunten voor eenjarige programma's) en dus meer dan twee jaar studieduurvertraging opliepen voor:
- a) de lerarenopleiding bachelor kleuteronderwijs;
 - b) de lerarenopleiding bachelor lager onderwijs;
 - c) de lerarenopleiding bachelor secundair onderwijs;
 - d) andere (verkorte) vormen van de lerarenopleiding op hogeschoolniveau;
 - e) de universitaire specifieke lerarenopleidingen en de educatieve masters.

[1] <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/studierendement-in-het-hoger-onderwijs>

[2] <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/studieduur-in-het-hoger-onderwijs>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 105 van 25 oktober 2021

van **JAN LAEREMANS**

1. In tabel 1 in bijlage SV105.xlsx vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het studierendement van de generatiestudenten in de lerarenopleidingen voor academiejaren 2009-2010 tot en met 2019-2020. Een generatiestudent is een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs. Het statuut van generatiestudent geldt voor dat volledige academiejaar. Hierdoor hebben sommige studenten in de specifieke lerarenopleidingen of de educatieve masters ook nog het statuut van generatiestudent. Dat komt omdat ze dit statuut gekregen hebben door een andere, tweede inschrijving, in het hoger beroepsonderwijs of een professionele of academische bachelor in hetzelfde academiejaar. De Vlaams volksvertegenwoordiger zal echter merken dat het aantal generatiestudenten in deze opleidingen erg laag is.

In de tabellen over het studierendement vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het studierendement van deze generatiestudenten in het eerste jaar van hun studie. Het studierendement is de verhouding van het aantal verworven studiepunten ten opzichte van het aantal opgenomen studiepunten gerapporteerd volgens de instelling.

Per academiejaar en opleiding vindt hij het aantal studenten dat geen 100% studierendement behaalde, het aantal studenten dat 100% studierendement behaalde en het aantal studenten waarvoor geen studierendement kon berekend worden. Dit zijn de studenten die zich tijdig uitschreven uit de opleiding en dus geen opgenomen studiepunten volgens de instelling hadden aan het einde van het academiejaar. Verder vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger ook het aandeel studenten dat voor alle opgenomen opleidingsonderdelen slaagde in het eerste jaar van de studie, en het gemiddelde studierendement van de totale groep generatiestudenten in de opleiding. We geven in de tabel 'Aantal generatiestudenten', ook nog een aanduiding over hoeveel studenten we in totaal cijfers konden geven.

Indien het aantal generatiestudenten in een bepaalde opleiding in een academiejaar kleiner is dan vijf, geven we geen gegevens over het studierendement vrij daar studierendement gezien wordt als een privacygevoelig gegeven..

- 2-5. In tabellen 2 en 3 in bijlage SV105.xlsx vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger de time to graduation van de trajectstarters in de lerarenopleidingen. Een trajectstarter is een student die zich voor het eerst inschrijft in een opleiding. Deze groep is breder dan enkel de generatiestudenten. Studenten kunnen immers na een andere, al dan niet volttooide studie, starten aan een nieuwe opleiding. In deze nieuwe opleiding zijn de studenten dan wél een trajectstarter, maar geen generatiestudent meer.

Mijn administratie beschikt over gevalideerde cijfers tot en met academiejaar 2019-2020. Aangezien de educatieve graduaatsopleidingen standaard meer dan 60 studiepunten bedragen en ze pas startten in academiejaar 2019-2020, kan er nog geen time to graduation berekend worden voor deze studenten.

Voor de specifieke lerarenopleidingen en de educatieve masters kan dit wel al berekend worden voor de cohorte trajectstarters van 2019-2020, aangezien een aantal van deze opleidingen slechts 60 studiepunten bedragen. We geven hierbij het aandeel studenten dat een educatieve master binnen het jaar behaalde niet mee in de cijfers, aangezien de percentages een vertekend beeld zouden geven. Er zijn immers een aantal opleidingen onder de educatieve masters die standaard meer dan 60 studiepunten bedragen. Niet alle studenten uit cohorte 2019-2020 beschikten daarom over de mogelijkheid om al af te studeren.

Voor de studenten uit de specifieke lerarenopleidingen die zijn overgekomen uit het volwassenenonderwijs, berekenen we enkel de time to graduation vanaf het moment dat ze in het hoger onderwijs gestart zijn. De time to graduation van deze studenten zal dus systematisch onderschat zijn, aangezien deze studenten al een aanzienlijk deel van hun studie in het volwassenenonderwijs vervulde.

Het percentage studenten dat zijn diploma behaalt binnen de vooropgestelde studieduur is voor de bachelor in het kleuteronderwijs en bachelor in het lager onderwijs over de jaren sinds 2008-2009 vrij stabiel gebleven (rond de 30%). We stellen een daling vast van het percentage studenten dat zijn diploma behaalt binnen de vooropgestelde studieduur bij de studenten in de bachelor in het secundair onderwijs (van 31% naar 23%).

Voor de specifieke lerarenopleiding na master ligt het percentage dat binnen de vooropgestelde studieduur zijn diploma behaalt hoger, nl. tussen 45% en 50%. Dit percentage schommelt doorheen de jaren, met een opvallende uitschieter naar boven toe voor academiejaar 2019-2020 (53%). Nog een 15%-20% van de studenten behaalt zijn diploma dan met een jaar studieduurvertraging.

Voor de specifieke lerarenopleiding na professionele bachelor gaat het om een beperkt aantal trajectstarters van één opleiding. Hiervoor zijn de percentages dus weinig zeggend.

BIJLAGE

[Overzicht](#)